

БАГДОД ТУМАНИ ВА ФАРГОНА ШАХРИГА ЯНГИ ҲОКИМЛАР ТАЙИНЛАНДИ

(Бошланиши 1-бетда).

Вилоят ҳокими Ҳ.Бозоров
Багдод тумани ҳокими вазифаси-
да ишлаб келган Восилжон На-
заров номзодини Фаргона шаҳар
ҳокими лавозимига тавсия килид.
Номзод шаҳар Кенгаши депу-
татлари томонидан бир овоздан
мәъқулланди.

Фаргона шаҳар ҳокими Восил-
жон Назаров 1984 йили Бувайд
туманинда туғилган. Тошкент

давлат иқтиносидёт университе-
тини тамомлаган. 2006 йилдан
мolia тизимида фаолият юри-
тиб келган, 2019-2021 йилларда
виляят молия бош башқармаси
бошлиғи, 2021 йилдан Багдод
тумани ҳокими лавозимларида
ишлаган.

**Рустам ОРИПОВ.
Муқимжон ҚОДИРОВ олган
суратлар.**

КОРОНАВИРУС: ҲАЁТ-МАМОТ КУРАШИ ДАВОМ ЭТАДИ!

(Бошланиши 1-бетда).

ФАРГОНА ТИББИЁТИ ЯНГИ ЙОКЛАМАЛАРГА ТАЙЁРМИ?

Бош шифокорнинг қайд этишича, Соғлини
сақлаш вазири томонидан Жаҳон
соғлини сақлаш ташкилотининг энг сўнгти
тавсиялари асосидан доимий равишда ўкув-
амал машгулларга ташкил этилади. Чун-
ки вируснинг янги штаммлари қайд этиши
амалиётта янги даволаш усуларни жори
тишадига таъсис мутташаб.

Айни пайтда муассасада беморларни
даволашда Жаҳон соғлини сақлаш ташки-
лотининг энг сўнгти тавсиясидан фойдала-
ниятли. Шу босис амалий тажриба ва мала-
ка, моддий-техник база мустаҳкамлиги син-
гари барча мухим жиҳатларда ташвишланти-
радиган жиддий муаммо йўқ.

Бу ерда даволанаётганларнинг аксарияти
енгил, ўтчага оғир даражадаги беморлар-
ди. Вируснинг жиддий асоратлар билан
кечиши нисбатан камайди. Упкада жиддий
зарарланинг деярли кузатмалайти. Шунинг
учун даволанинг муддати кискариб, оғир
ахволдаги беморларни даволашда ишлати-
ладиган вируста қарши дори воситаларига
бўлган эхтиёб тобора камайиб бормоқда.

СТАТИСТИКА: ҚЎРҚУВ ВА ИШОНЧ

Тиббиёт муассасасида фаолият олиб
бораётган тажрибали шифокор Абдугаффор
Кўчкоровнинг айтишича, коронавирус билан
касалланганларнинг ўлим холати жуда кам
кузатлади. Вафот эттаётгандар ўлимига
асосан бошқа ҳамроҳ касалликлари сабаб
бўйлди. Шу боис бундай беморлар корона-
вирусдан эмас, умумий касалликларга вафот
этганлар рўйхатига кўшилди. Статистика
ракамларига шубҳа билан қарорвичар ана
шу жиҳатни унутмаслиги лозим. Қолеварса,
хусусий клиникалар, ўй шароитида давола-
ниб ҳаётдан кўз юмаглар коронавирус бемор-
ларининг умумий рўйхатига кирилтилиши
учун ягона тартиб жорий этилмаган.

— Ўзбошимчалик билан ўй шароитида
даволаниш касалликни янада авж олдиради,
— дейди шифокор Умидга Фофурова. — Чун-
ки шифокор тавсиясига кабул килинган
антibiотиклар вирусга тъсиър килимаслиги,
аксинча иммунитетни тушиби юбориши
мумкин. Инекция кучайшишга олиб ке-
лади. Касалликнинг илк белgilariдан шифо-
корга мурожаат килинса, у коронавирус
нинг тури, касалланганлик даражаси, кечиши
жараёнини аниқлайди ва шунга мувофиқ
даво чораларини белgilайди.

**Ботир МАДИЁРОВ.
Суратларни
Муқимжон ҚОДИРОВ олган.**

БОЗОРЛАРДАГИ ОЗИҚ-ОВҚАТ МАҲСУЛОТЛАРИ ИСТЕМОЛГА ЯРОҚЛИМИ?

Долзарб
МАВзу

Бозор-
ларда
нарх-навони
келишиш,
сифат жиҳатдан танлаш
имконияти бор. Лекин бъа-
зан очик-сочик майдонларда
сотилаётган турли озиқ-овқат
маҳсулотлари, тузламалар,
пиширикларни кўриб, ўйга
толасан киши. Жазираама ёхуд
чанг-бўруни кунларда-ку айт-
маса ҳам бўлаверади. Исте-
мольгина ўзиклами-яроқли эмасми,
муддати ўтмагани, айни
коммагани, деган саволлар
очик қолаётгандай гўё.

— Вилоятимизда айни пайтда
24 та деҳон бозор фаолият
кўрсатмоқда. Уларга 44 на-
фар санитария-эпидемиология
хизмати мутахассислари биритки-
рилган, — дейди Фаргона виляти
Санитария-эпидемиологик осо-
иштириклиянига жамоати
башкармаси бошлиғи ўринбосари
Зафархон Олимов. — Мутахассис-
лар томонидан бозорларнинг сан-
итария-гигиена ва эпидемиоло-
гик холатлари доимий назоратга
олинган. Тегиши ташкиллар
билан ҳамкорликда кўшма рейд
тадбирларни ўтказилди.

Унинг айтишича, дебаръян-
ианвар ўйларида бозорларда ахоли
истемоли учун сотилаётган, ўй
шароитида тайёрланган, лекин
сифати кафолатланмаган 1098 кг
микдоридаги сабоз (помидор,
қалампир, булғор қалампирни ва
бошка) консерва маҳсулотлари
саводдан олинди ва тўкини йўли
орқали йўқ килинган. Шўнинг-
дек, ўтказилган тадбирлар даво-
мида савдо кўлигум 2600 нафар
фуқаролар навбатдаги даврий
тиббий кўриқдан ўтказилиб,
маҳсус кийимлар билан тъ-
минланди. 53 та тадбиркорлик
субъектларида, хусусан, даво-
лаш-профилактика муассасалари,
савдо умумий овқатланиш
шохобчаларидан санитария
қоидалари ва месъер талаблари,

карантин
коидалари-
га риоя эти-
лиши юзасидан
назорат тадбирла-
ри ўтказилди.

Шу билан бир
каторда, белгиланмаган
жойлардада, ўй ёқаларида
фуқаролар томонидан соти-
лаётган истемол учун яроқиз
1355 кг микдордаги озиқ-овқат
маҳсулотлари аниқланиб, улар
савдосига чек ўйилди. Ҳонданон-
ларда ўтказилган ўрганишлар
давомида эса ўй шароитида
тайёрланган 678 кг микдоридаги
сабоз консерва маҳсулотлари
истемолдан олинди.

— Ҳодимларимиз доимий
равишда назорат тадбирларни
олиб боришти, — дейди
Фаргона тумани Санитария-
эпидемиологик осоиштириклия
ва жамоат саломатлиги бўлими
мудири Азизжон Ёқубонов.

— Юртошлиларимиз ўзлари ўй
шароитида тайёрлагат консерва,
тузлама, холодец (дириллок),
турли пиширик маҳсулотларни
бозорларга олиб чикишиади. Лек-
кин беш кўл баробар эмас. Ким-
лардир сифатиз, муддати ўтиб
кетган егулини сотмоқи бўлган
холатлар ҳам мавжуд. Мисол
учун, якинда Чимён бозорида
Елёрхон Акрамовга қарашли
савдо шохобчасида истемолга
яроқиз тузламалар борлиги
яроқизлигига учун растадан
аниқланиб.

Ҳафтанинг пайшанба ва як-
шашна кунлари Багдод тумани
марказий деҳон бозори гавжум
бўлади. Атроф туманлардан жуда

«Отанг бозор, онанг бозор»
деган нақл бор. Гарии кейин-
ги йилларда шахару туман-
ларда бири-бирдан кўркам-
савдо дўйонлари, супермар-
кетлар сони анча кўпайиб
озиқ-овқат маҳсулотларини
бозордан харид килишини
хуш кўради.

кўплаб
харидору
сотувчилар
келишиади.

— Белгиланган
режага асосан бо-
зор худудида хавфиз-
лик ва озодалик бўйича
ҳамкорликда чора-тадбир-
лар мунтазам олиб борилади,

— дейди туман ветеринария-сан-

итария экспертиза лаборатория-
си мудири Махмуджон Салиев.

— Растанларда сифатиз озиқ-

овқат маҳсулотлари аниқланиши
билин сотувдан олиш, ўйкотиши
ишлари амалга оширилди.

Ўтган ойда Худойқулоха Ино-

батхон, Абдураҳимов Илхомжон

каби сотувчиларнинг тузла-

ма ва тарзу маҳсулотлари,

Иброримов Муслимбек сотаётган

жигар маҳсулоти истемолга

яроқизлиги учун растадан
ташланди.

Бизга мавзумки, ёз маусумида
уй бекалари томонидан сабза-
ват маҳсулотларидан консерва
ташерлаш оdat тусига кирган.

бўлган автоклав ташкил этиши-
нинг имкони ўйқ. Шу сабабли
ихтиослашган корхоналарда
ишлаб чиқарилган консерва
маҳсулотини истемол килиш
максадга мувоғиб.

Бозорлар нафқат юрт фаро-
вонлиги, тўқин-сочинлик рамзи,
балки қадрия ва маданият
инъексиони ҳамдир. Шунинг учун
бу масканлардаги озодалик,
ҳаридорлар да сотувчилар мада-
нияти, айниқса, ҳалк истемоли
маҳсулотларининг сифати мухим
аҳамиятга эга.

Ҳаётжон БОЙБОЕВ.

ҚЎШТЕПА – ТЕКСТИЛЬ СОҲАСИДА ЕТАКЧИ

Вилоядта ҳар бир туман-шаҳарнинг ўз “драйвер”лари, иктиносий “ўсиш
нукталари” бор. Ҳусусан, Қўштепа тумани текстиль, трикотаж соҳасида етари
тахрибага эга. 2021 йилда “Асл Дуҳоба Бахмал” МЧЖ томонидан баҳмал ишлаб
чиқариши фаолияти ўйлуга кўйилди. Лойиҳа амалга оширилиши натижасида 3,3
млрд. сўм инвестиция маблағлари ўзлаштирилиб, 30 та иш ўрни яратилди.

тикувчилик фаолиятини ташкил
етиши” (очик ишлаб чиқариш)
ложиҳасини амалга ошириш
рекалаштирилган бўлиб, умумий
киммати 7,5 млрд. сўм (шундан
350 минг АҚШ доллари хорижий
кредит)ни ташкил этади. Ишлаб
чиқаришига 500 та ишич ўрни яратилди.

Шунингдек, “Soib-Ali textile”
МЧЖ томонидан умумий
киммати 1,5 млрд. сўм маблағ
сафланниши натижасида йилига
150 минг дона трикотаж ва
тўқимачилик маҳсулотлари
ишлаб чиқарилади. Ҳабар
абдуллоҳон ақанинг таклифи
тез фурсадта ўзини оқлашига
ишиномаси. Чункиғояни
маҳсулотта айлантиришга қодир
соҳа мутахассислари, тадбиркор
ва олимлар етариға топилади.

Ҳусусан, биргалига “Fergana Global Infinity” МЧЖ Швейцария
ташкил этишига оғир таъсисати ташкил этишини оқлашига ҳисобланган

“Fergana Global Infinity” МЧЖ
тумонидан умумий киммати 1,342
млрд. сўм бўлиб, 2 700 та иш ўрни
яратиш кўзда тутилган. Ҳозирги
кунда кичик саноат зонасида

корхона томонидан ишлаб
чиқарилади. Биринчидан, яхши
корхонани ташкил этишини оқлашига
хисобланган бўлиб, 1,7 млн. АҚШ
доллари мидорида маблағ ўзлаштирилди.

“Muhiddin universal stroy”
МЧЖ томонидан эса 30 та
ишич ўрни яратилиб, йилига
220 минг дона трикотаж ва
тўқимачилик маҳсулотлари
ишлаб чиқарилади. Корхона
ни ташкил этиши учун жами 3,4
млрд. сўм маблағ сафланган.

Тумонидан яхший өнгил учун ҳам
соҳага доир талай рекалаш
белгилаб олинган. Жумладан,
умумий ер майдони 4,8 гектар
бўлган “Истиқбол” кичик саноат
зонасининг 1 гектар майдони
“Турон Умар текс” МЧЖга ажра-
тилган. Бу ерда “Тўкувчилик ва

Севара АЛИЖОНОВА.

Тарихнинг ўчмас саҳифаси

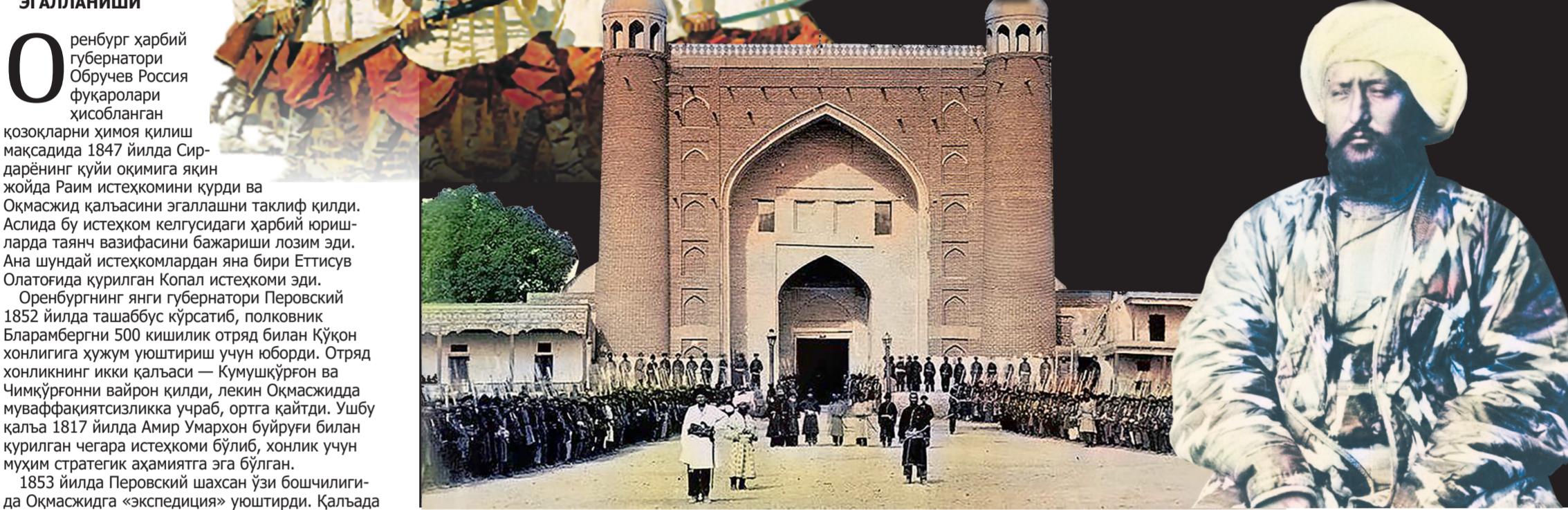
Бундан 145 йил олдин, 1876 йил 3 март (хозирда амалда бўлган йил ҳисоби бўйича) куни Ўрта Осиё хонликлари орасида ҳудуди жиҳатидан энг каттаси бўлган Кўқон хонлиги Россия империяси қўшинлари томонидан тўлиқ тор-мор этилди ва империя таркибига қўшиб юборилди.

Рус императори Александр II томонидан ташкил этилган юришлар Ўрта Осиёни тўлиқ эгаллаб. Афғонистон

Рус императори Александр II томонидан ташкил этилган юришлар Урта Осиени тулиқ эгаллаб, Афғонистоннан ундан эса Ҳиндистонга қаратилган эди. Буюк Британиянинг Ҳиндистонни босиб олиши императорнинг ташкили сиёсатада фаоллик кўрсатилишига қандайдир маънода турткى ҳам берди.

Россия империяси ва Құқон хонлиги үртасидаги икки томонлама алоқалар анча мұраккаб тарихга әга. XVII асрдан кейин Россия чегараларининг жанубға томон сурилиб бориши, 1740 йилларда қозоқ жузларининг руслары императорига содиқлик қасамини ичиши икки давлат үртасидаги чегараларни янада яқынлаштириди. Бу эсаптама үз навбатида Құқон хонларини ташвишига солди. XIX асрнинг 30-йилларида Үрта жуз қозоқлари билан бўлган воеқалар муносабати билан Россия агрессив сиёсатини янада кучайтириди.

КҮКОН ХОНЛИГИНИНГ ТУГАТИЛИШИ

ОҚМАСЖИДНИҢ
ЭГАЛЛАНИШИ

Оренбург ҳарбий губернатори Обручев Россия фүкаролари хисобланган қозоқларни ҳимоя қилиш маңсадида 1847 йилда Сир-дарёning кўйи оқимига яқин жойда Раим истеҳкомини қурди ва Оқмасжид қалъасини эгаллашни таклиф қилди. Аслида бу истеҳком келгусидаги ҳарбий юришларда таянч вазифасини бажариши лозим эди. Ана шундай истеҳкомлардан яна бири Еттисув Одатогига курнишган. Колдан истеҳкоми эди.

Олатогида қурилган Копал истекоми эди. Оренбургнинг янги губернатори Перовский 1852 йилда ташаббус кўрсатиб, полковник Бларамбергни 500 кишилик отряд билан Қўкон хонлигига ҳужум ўюштириш учун юборди. Отряд хонликнинг икки қалъаси — Кумушқўргон ва Чимқўргонни вайрон қилди, лекин Оқмасжидда муваффақиятсизликка учраб, ортга қайтди. Ушбу қалъя 1817 йилда Амир Умархон бўйруги билан қурилган чегара истекоми бўлиб, хонлик учун муҳим стратегик аҳамиятга эга бўлган.

1853 йилда Перовский шахсан ўзи бошчилигига Оқмасжидга «экспедиция» уюштириди. Қалъада 3 та түп билан қуролланган 300 нафар сарбозлар кучларнинг нотенглиги, Чимкентдан келиши керак бўлган ёрдамнинг келмагани оқибатида 22 кунлик қамалдан сўнг, 27 июль куни Оқмасжид қалъасини бой берди. Тез орада Оқмасжид номи Форт-Перовскийга ўзгартирилди ва кейинги юришлар учун таянч сифатида фойдаланилиди.

юришлар учун таянч сифатида фойдаланилди.

Бу аста-секин Оренбург ва Ғарбий Сибирь, кейинроқ Сирдарё чегара чизиқлари шаклланишига олиб келди. Россия империясининг ҳарбий-сиёсий раҳбарияти ушбу чегара чизиқларини бирлаштириш тұғрисида қарор қабул қылди. Бу Үрта Осиёда узил-кесил ҳарбий юришларнинг бошланишини англатар эди. 1860 йилларнинг бошларига келиб ушбу йұналишларнинг чекка

РОССИЯ ҚАРАМЛИГИГА ТУШИШ

Тошкентдаги мағлубият, Бухоронинг қарамлиқка солиниши ўзи шундоқ ҳам кўрқоқ феъл-атворга эга Худоёрхонга катта зарба бўлди. У энди Россия билан яқинлашиш йўлини қидира бошлайди.

1868 йилда генерал-адъютант фон Кауфман тоғонидан унга таклиф қилинган савдо шартномаси (удоёрхон учун айни муддао бўлди. Шартномани табул қилиш орқали ўзини Рус императорига тайриҳоҳ эканини кўрсатди. Шартномага кўра, дар икки давлат савдогарлари икки давлат мегараларида эркин ҳаракатланиши мумкин

ХУДОЁРХОН ВА РОССИЯ БОСҚИНИГА ҚАРШИ ҚЎЗГОЛОНЛАР

Россия империясининг кейинги низоми Қўқон хонлигининг энг катта шаҳарларидан бири, савдо маркази бўлгун Тошкент шахри эди. Рус ҳарбийлари Тошкент стратегик нуқтаси назардан жуда қулай эканини, бу ерни босиб олиш билан Қўқон хонлиги ва Бухоро амирлигига келгусидаги юришлар учун плацдарм ҳосил қилиш мумкин эканини жуда яхши англаганлар.

Кириш мүмкін эканини жуда яхши аңғалағандар. 1864 йилда бири Оренбургдан, иккінчісі Фарбий Сибирдан бұлған иккита отряд бир-бирига қараб йўлга чиқди. Фарбий Сибирь отряды полковник Черняев бошчилигидаги 2500 киши Верний (Олмаста) дан жўнаб кетиб, 1864 йил 5 июнь куни Авлиёста қалъасини штурм билан эгаллаб олди. 1200 кишидан иборат Оренбург отряди эса полковник Верёвкин бошчилигига Перовский-Фортидан Туркистон шахрига юрди ва 12 июнь куни эгаллади. Черняев Авлиётада гарнizonни қолдириб, 1298 кишилик отряд билан Чимкент томон ҳаракатланды ва 23 сентябрь куни шаҳарни штурм билан эгаллади. Энди Үрта Осиёнинг энг жирик савдо марказы Тошкент учун йўл очиқ эди. Чимкентдаги ғалабадан кейин Черняев Тошкенттін эгаллашга шошилди. Бирок ҳужум жуда муваффакиятсиз тутади, у ортга қайтишга мажбүр бўлди.

мажбур бўлди.

1865 йилда янги босиб олинган ҳамда собиқ Сирдарё чизифи ҳудудлари кўшилиши билан Туркистон вилояти ташкил топди, унинг ҳарбий губернатори этиб Черняев тайинланди. Черняев 29 апрель куни Бухоро амири Тошкентни эгаллаб олмоқчи деган миш-мishлар ортидан Тошкентга кирувчи сувларни назорат қилиш имконини берувчи кичик Ниёзбек қўргонини эгаллади. У 1951 кишилик отряд ҳамда 12 та тўп билан Тошкентдан 8 верст (8,5 км.) масофада қароргоҳ қурди. Бу вақтда Тошкентда Кўқон хонлиги бош кўмандони Амирлашкар Алимқул 50 та тўп ва 30 мингта сарбоз билан ҳимояни ташкил этганди. 9 май куни шаҳар учун аёвсиз жанглар бошланди. Дастлаб қўқонликлар қўшини қўли баланд кела бошлади, бироқ Амирлашкар Алимқул дайди ўқдан оғир яраланди ва вафот этиди. Унинг ўлими Тошкент мудофаасида нохуш бурилиш ясади: шаҳар ичига сиёсий гурухларнинг кураши кескинлашди ва бу қалъя деворларидаги ҳимояни сустлаштируди. Черняев бундан фойдаланишга қарор қилди ва уч кунлик штурмдан сўнг (15-17 май) Тошкентни эгаллаб олди. Кўқонликлар катта талафот кўрдилар, рус қўшини ҳам Тошкентгача бундай ўйкотишига учрамаганди: 25 киши ҳалок бўлди ва 117 киши яраланди.

1866 йилда Эржар яқинидаги жанғдан сүнг Хўжанд ҳам эгалланди. Тошкентнинг эгалла-ниши Кўқон ва Бухорони бир-бираидан ажратиб

МУАССИС: «Farg'ona haqiqati» va «Ferganskaya pravda» gazetalari tahririyati MChJ

2021 йил 18 августда Ўзбекистон Республикаси
Президенти Администрацияси ҳузуридаги
Ахборот ва оммавий коммуникациялар агент-
лиги Фарғона вилояти ҳудудий бошқармасида
12-001 рақами билан рўйхатдан ўтган.

Газета “Полиграф-Пресс” МЧЖ босмахонасида таҳририятнинг оригинал макети асосида оғсет усулida A-2 форматда **17 089** нусхада чоп этилди
Буюртма: **45.**
Босмахона манзили: Фарғона вилояти, Марғилон шаҳри,
Туркистон қўчаси, 236-«б» ўй.

Бизнинг манзил: 150114, Фарғона шаҳар, Соҳибқирон Темур кӯчаси, 28-й.
Бош муҳаррир қабулхонаси: (факс) 73 226-02-70.
Реклама ва эълонлар: 73 226-71-24.

Саҳифаловчи: Алишер Розиков. ISSN: 2010-8370

2-001 рақами билан руихатдан утган.

Туркестон күчас

«ō» *yu.*

Шарофиддин ҲОШИМЖОНОВ.
"Daryo.uz" сайтидан олинди.

Barry Gold

1

ISSN: 2010-8370